

Határozatok Tára

C-504/14. sz. ügy

**Európai Bizottság
kontra
Görög Köztársaság**

„Tagállami kötelezettségszegés – Környezet – Természetvédelem – 92/43/EGK irányelv – A 6. cikk (2) és (3) bekezdése és a 12. cikk (1) bekezdésének b) és d) pontja – Vadon élő állatok és növények – A természetes élőhelyek védelme – A *Caretta caretta* tengeri teknős – A tengeri teknősök védelme a Kyparissia-öbölben – A »kyparissiai dúnék« közösségi jelentőségű természeti terület – A fajok védelme”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2016. november 10.

1. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges természetmegőrzési területek – A tagállamok kötelezettségei – A természetes élőhelytípusok és a fajok élőhelyei károsodásának tilalma – Kötelezettségszegés – A Bizottságra háruló bizonyítási teher – Terjedelem*

(92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (2) és (4) bekezdés)

2. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges természetmegőrzési területek – A tagállamok kötelezettségei – A védelemhez szükséges intézkedések megállapítása – Valamely terület védelmét biztosító átmeneti intézkedések elfogadásának hiánya azon bírósági eljárások befejezéséig, amelyek tárgya egy romboló hatású építési projekt – Kötelezettségszegés*

(92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (2) bekezdés)

3. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – A megalapozottság Bíróság általi vizsgálata – Figyelembe veendő helyzet – Az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet*

(EUMSZ 258. cikk)

4. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges természetmegőrzési területek – A tagállamok kötelezettségei – A természetes élőhelytípusok és a fajok élőhelyei károsodásának tilalma – Nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okokkal igazolt projektek esetében való eltérés – Más, kevésbé káros megoldások vizsgálatának és a fennálló érdekek mérlegelésének szükségessége*

(92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (2)–(4) bekezdés)

5. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges természetmegőrzési területek – A tagállamok kötelezettségei – A természetes élőhelytípusok és a fajok élőhelyei károsodásának tilalma – Terjedelem – Mind az új, mind a folyamatban lévő káros tevékenységekre való alkalmazás*
(92/43 tanácsi irányelv, 4. cikk, (2) bekezdés, és 6. cikk, (2) bekezdés)
6. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – A kötelezettségszegés bizonyítása – A Bizottságra háruló teher – A kötelezettségszegést valószínűsítő bizonyítékok előterjesztése*
(EUMSZ 258. cikk)
7. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges természetmegőrzési területek – A tagállamok kötelezettségei – A projekt területre gyakorolt hatásainak vizsgálata – A kötelezettség alkalmazhatatlansága az érintett tagállam engedélye hiányában végzett tevékenység esetén*
(92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (3) bekezdés)
8. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – A IV. melléklet a) pontjában felsorolt állatfajok szigorú védelme – A védelmi rendszer létrehozásához szükséges intézkedések*
(92/43 tanácsi irányelv, 12. cikk, (1) bekezdés, b) és d) pont, és IV. melléklet, a) pont)
9. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – A fajok védelme – A tagállamok kötelezettségei – A szándékos zavarás fogalma*
(92/43 tanácsi irányelv, 12. cikk, (1) bekezdés)

1. Valamely tevékenység kizárólag akkor tekinthető a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban állónak, ha biztosított, hogy e tevékenység nem okozza e fajok olyan megzavarását, amely jelentősen sértheti a 92/43 irányelv célkitűzéseit, különös tekintettel a természetes élőhelyek és a vadon élő állatok és növények védelmére irányuló célkitűzésre. A 92/43 irányelv 6. cikke (2) bekezdése megsértésének megállapítása céljából a Bizottságnak jogilag megkövetelt módon bizonyítania kell, hogy az érintett tagállam nem fogadta el a megfelelő védelmi intézkedéseket annak megakadályozása érdekében, hogy a projektek működtetésének tevékenysége – amennyiben azt az érintett terület kijelölése után végezték – az érintett fajok élőhelyeinek károsodásával járjon, és e fajok olyan megzavarását okozza, amely alkalmas arra, hogy jelentősen sértse az irányelvnek az említett fajok védelmére vonatkozó célkitűzéseit.

Mindazonáltal a 92/43 irányelv 6. cikke (2) bekezdése megsértésének alátámasztása érdekében a Bizottságnak nem kell bizonyítania okozati összefüggés fennállását a projektből származó létesítmények működtetése és az érintett fajok jelentős megzavarása között. Elegendő ugyanis az, ha ez az intézmény annak valószínűségét vagy kockázatát bizonyítja, hogy ez a működtetés ilyen zavarással jár. Ilyen valószínűség vagy kockázat fennállásának a Bizottság részéről történő bizonyítása nem zárja ki mindazonáltal, hogy az érintett tagállam bizonyíthassa, hogy az adott intézkedés megfelel a 92/43 irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében előírt feltételeknek, és hogy vizsgálták ezen intézkedésnek a védett terület védelmére vonatkozó célkitűzésekre gyakorolt hatásait.

(vö. 28–30. pont)

2. Noha a tagállam nem engedélyezte és nem is valósította meg utak megnyitását a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv értelmében vett különleges természetmegőrzési területen, azzal, hogy arra szorítkozott egyrészt, hogy büntetőeljárásokat szorgalmazzon a szóban forgó utakat kivitelező vállalat vezetőivel szemben, és közigazgatási szankciót szabjon ki e vállalattal szemben, valamint másrészt, hogy arra hivatkozzon a nemzeti bíróságok előtt, hogy az említett utak jogellenesek, és azokat meg kell szüntetni, e tagállam nem teljesítette a 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdéséből eredő különös kötelezettségét.

Az érintett tagállam ugyanis azzal, hogy nem fogadta el az e terület védelmét biztosító átmeneti intézkedéseket a szóban forgó bekötőutak használatának e bekötőutak jogszerűségének és esetleges lezárásának tárgyában indult, folyamatban lévő bírósági eljárások befejezéséig történő korlátozása céljából, noha, nincs támpont a tekintetben, hogy e védelmi intézkedések meghozatala jogi vagy tényleges okok miatt lehetetlen lett volna, nem teljesítette a 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

(vö. 54., 55., 57. pont)

3. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 69. pont)

4. Bár egy mozgássérült személyek közlekedését elősegítő, különleges természetmegőrzési területen található tengerparton emelt terasz főszabály szerint tekinthető úgy, hogy azt a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (4) bekezdése értelmében vett, az emberi egészséghez kapcsolódó nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okokból építették, az ilyen indoklás többek között más, kevésbé káros megoldások fennállásának a vizsgálatát, valamint a fennálló érdekek mérlegelését teszi szükségessé, amelyeknek – ezen irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében – a védett terület megőrzésére vonatkozó célkitűzésekre gyakorolt hatások vizsgálatán kell alapulniuk. Az érintett tagállam bármilyen, erre vonatkozó magyarázatának hiányában az ilyen terasz engedélyezése sérti az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdését.

(vö. 77. pont)

5. A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv értelmében az abban előírt károsításra vonatkozó tilalom nem korlátozódik az érintett tagállam azon kötelezettségére, hogy kizárólag az új káros tevékenységeket tiltsa meg vagy szüntesse be. E tekintetben az érintett tagállam, mivel nem fogadta el a megfelelő védelmi intézkedéseket annak megakadályozása érdekében, hogy a meglévő közvilágítás, a különleges természetmegőrzési területnek az említett irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerinti, a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékébe történt felvételét követően zavarja a *Caretta caretta* tengeri teknősöket, nem teljesítette a 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

(vö. 100., 101. pont)

6. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 111. pont)

7. A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése olyan vizsgálati eljárást ír elő, amelynek célja, hogy előzetes ellenőrzési mechanizmus segítségével biztosítsa, hogy valamely tervet vagy projektet – amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület kezeléséhez, de arra jelentős kihatással lehet – csak akkor lehessen engedélyezni, amennyiben nem befolyásolja hátrányosan az érintett

természeti terület épségét. Ebből következően ez a rendelkezés kizárólag akkor bír relevanciával, ha az illetékes nemzeti hatóságok egy projektet engedélyeznek, mivel ezen engedély kiállítását ilyenkor meg kell előznie az e projekt érintett területre gyakorolt hatásaira vonatkozó megfelelő vizsgálatnak.

Következésképpen a 92/43 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése nem alkalmazható egyetlen olyan tevékenység vonatkozásában sem, amelynek végzése engedélyhez van kötve, ám amelyet ilyen engedély hiányában, vagyis jogellenesen végeztek.

(vö. 120–122. pont)

8. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 140., 141. és 148. pont)

9. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 159. pont)